

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

01/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

NOVOROČNÍ PROJEV PREZIDENTA REPUBLIKY (1.1.2006)

Vážení a milí spoluobčané,

rok 2005 je již definitivně a nenávratně za námi a vzít zpět ho nemůžeme. Mezi zvlášť výjimečné patřit nebude, ale i to je – svým způsobem – dobře. Svědčí to o stabilitě a jisté zralosti naší demokracie, naší politické sféry a naší ekonomiky. Na počátku roku jsme sice procházeli vleklou vládní krizí, která nás zneklidňovala a která přispívala ke zvyšování skepse občanů naší země vůči politice, ale standardní, byť opožděné řešení – výměna na postu předsedy vlády – umožnilo, aby dosavadní vládní koalice pokračovala až do řádných voleb. Vše se odehrálo v souladu s ústavou a bez větších otřesů.

K žádným komplikacím pro naši zemi nedošlo ani v zahraničně-politické oblasti. Zatím jen jeden a půl roku trvajícím členstvím v Evropské unii velké změny nepřineslo. Věci, které budou – k jakýmkoli významnějším efektům – vést až s jistým časovým odstupem, se teprve začaly uvádět v chod.

Po odmítnutí evropské ústavy v referendech ve Francii a Holandsku snad už konečně na téma budoucí podoby Evropské unie nastává vážně míněný dialog. Skončila éra, kdy byla o evropské integraci povolena jen jedna jediná pravda. Nasloucháno začíná být i zastáncům jiných pohledů, což je dobře, i když to přišlo s mnohaletým zpožděním.

Jak už to bývá, i v roce 2005 jsme – jako jednotlivci – prožili dobré i zlé. S radostmi a úspěchy, ale i s problémy a trápeními občanů se jako prezident republiky setkávám. Vážím si toho, že se na mne obracejí i v těchto věcech. Snažím se jim pomoci, ale současně jim říkám, že stát může ovlivnit jen některé věci a že ty hlavní závisejí na člověku samotném a na jeho rodině, přátelích, známých, spolupracovnících. Nikdo by neměl pasivně čekat na to, co pro něj udělá stát, a stejně tak vinu za svůj případný osobní neúspěch by neměl svádět na vnější okolnosti. I politici by neměli slibovat nesplnitelné a neměli by – sobě i jiným – namlouvat, že jsou schopni vyléčit všechny neduhy lidské společnosti.

Klíčem k plnému životu a k větší lidské spokojenosti je – a vždy bude – odpovědnost člověka za svůj vlastní život, spoluodpovědnost za život svých blízkých a úcta k druhému. To se snadno říká a hůře realizuje. Zejména v případě generace, která – bez své vlastní volby – většinu svého aktivního života prožila v méně šťastném období, než je to dnešní, a která se na svobodnou, a díky tomu v některých ohledech i tvrdší dobu nemohla sama dobře připravit. Na tuto generaci, na generaci našich dnešních seniorů proto nesmíme zapomínat. Nikomu z nich nesmí hrozit bezvýchodná či neřešitelná životní situace.

Nám ostatním by každodenní život neměl být státem zbytečně komplikován. Papírů, razítek, povolení či zákazů, které život neusnadňují, u nás však evidentně přibývá. Za dva a tři čtvrtě roku svého prezidentství jsem dostal k podpisu téměř 350 zákonů, což si můžeme představit i tak, že každý třetí den vznikl nový zákon. Tím je zužován

prostor pro svobodné jednání a podnikání lidí, tím klesá úcta k zákonům a k jejich dodržování. To změnit je velkou výzvou pro naši budoucnost.

Vážení a milí spoluobčané,

ani v roce 2006 se žádných velkých zvrátů obávat nemusíme. Jsme zemí vnitřně stabilní a naši stabilitu posiluje členství v Evropské unii a v Severoatlantické alianci.

V závěru jara u nás proběhnou volby do Poslanecké sněmovny. Voliči rozhodnou o tom, zda bude dnešní směr a způsob politiky pokračovat či zda dojde ke změně. Od prezidenta republiky nelze očekávat, že bude – přímo nebo nepřímo, otevřeně či mezi řádky – naznačovat, koho mají občané volit. Odpovědnost za budoucí vývoj naší země nese sám za sebe každý jeden občan České republiky.

Tato odpovědnost je nepřenosná. Nesou ji i ti, kteří si namlouvají, že se z ní – svou neúčastí ve volbách – vyvážou. Není tomu tak. Tím, že k volbám nepůjdou, nechají za sebe volit ty, kteří k nim půjdou. Nepohrdněme proto svým hlasem pod záminkou, že znamená příliš málo a že tímto jedním hlasem výsledek voleb změněn nebude. Ani to není pravda. Ve svobodných volbách není nikdy rozhodnuto předem. Jejich výsledek se vytváří každým jedním hlasem. A navíc právě volební účast nám dává právo klást na politiky patřičně vysoké nároky.

Přejme si, aby se volební kampaň vedla férovým způsobem a ve věcném duchu. Přejme si, aby měla přednost uměřenost a slušnost. Přejme si, aby se nevolilo šikovnější zvládnutí mediálních vystoupení, ale důvěryhodnost, myšlenky, podstata věci. Přispějme k tomu každý z nás. Připustili-li bychom, aby byla politika vnímána jako místo, kde se normální, slušní, obyčejní, čestní a mravní lidé nemohou vyskytovat, pak politika takovou opravdu bude. Nedopustíme to. Pokusme se – v životě i v politice – čestné a férové jednání lidí odměňovat a oceňovat a zbabělému, věrolomnému a nízkému jednání nedat šanci.

Vážení a milí spoluobčané,

buďme hrdí na to, že jako občané České republiky za tuto naši zemi společně ručíme. Velmi bych si přál, abych za 365 dnů mohl z tohoto místa konstatovat, že je společenská atmosféra v zemi o poznání klidnější, tvořivější a tolerantnější, že přibýlo těch, kterým se v osobním i pracovním životě daří a že se podařilo pohnout některými dlouhodobějšími problémy, které už nesnesou odkladu.

Dovolte mi, abych Vám všem do Nového roku popřál mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti. Nám všem přeji co nejvíce vzájemného porozumění.

**SOUSTRASTNÝ TELEGRAM PREZIDENTA REPUBLIKY VÁCLAVA KLAUSE
SLOVENSKÉMU PREZIDENTOVI IVANU GAŠPAROVIČOVI
(19.1.2006)**

Vážený pane prezidente,

s hlubokým pohnutím jsem přijal zprávu o tragické havárii letadla slovenské armády na cestě z Kosova do Košic. Vaši vojáci plnili úkoly zahraniční mise, které se účastní i vojáci Armády České republiky. Přestože v této chvíli neznám podrobnosti o tomto neštěstí, chci Vás ujistit, že já i celá česká veřejnost jsme v této těžké chvíli s Vámi.

Dovolte mi, abych Vám vyjádřil svou hlubokou soustrast a poprosil Vás, abyste ji tlumočil také rodinám obětí.

Václav Klaus

V Praze dne 19. ledna 2006

ČLÁNEK PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY VÁCLAVA KLAUSE PRO DENNÍK LIDOVÉ NOVINY KLAUSOVA KRITÉRIA (20.1.2006)

Nutné podmínky pro přijetí (či nepřijetí) společné evropské měny, jak je formuloval prezident ČR

Při svém prosincovém vystoupení na Euro Business Breakfast v pražském hotelu Corinthia Towers (o kterém bylo podrobně referováno v časopisu Euro, č. 50, 2005) jsem vyjádřil údiv nad tím, že se v diskusích o našem připojení se ke společné evropské měně hovoří výlučně o tzv. maastrichtských kritériích. Údiv proto, že maastrichtská kritéria formulují státy společné evropské měny vůči těm, kteří se k této měně chtějí připojit. Jsou to kritéria jejich. Jsou to kritéria, která jim mají pomoci rozhodnout o tom, zda nová země nebude svým vstupem znamenat ohrožení "jejich" společné měny.

Jsou to kritéria logická, protože i zájem jejich autorů je logický. A oprávněný. Země, které používají euro, nemohou mít zájem na tom, aby ho používal i ten, kdo by byl pouhým černým pasažérem, tedy někdo, kdo by se sice chtěl podílet na výhodách společné evropské měny, ale kdo by se vůbec nestaral o to, zda on sám tyto výhody svým chováním nenarušuje či neanuluje. Proto je jasné, že mezi těmito kritérii dominují ekonomické indikátory, které vyjadřují vnitřní stabilitu či nestabilitu potenciálního účastníka eurozóny: míra inflace, míra rovnováhy veřejných financí, míra blízkosti výše úrokových sazeb vůči ostatním zemím, atd. K tomu nemám žádné připomínky ani námítky. Tato kritéria existují, a i když by jistě bylo možné udělat je složitějšími a tím přesnějšími a přísnějšími, toto v dané chvíli nemůže být mou ambicí. Úplně mimo mou dnešní úvahu stojí také to, nakolik jsou tato kritéria dodržována a jaké důsledky může mít jejich nedodržování.

Náš zájem je z logiky věci úplně jiný. Nás musí zajímat, nakolik je -či bude - pro nás výhodné se k eurozóně připojit, resp. přijmout euro jako náhražku své vlastní měny. Zde musí dominovat pohled opačný: zda přijetí společné evropské měny bude výhodou pro nás, zda bude naši vlastní ekonomiku stabilizovat (a nikoli destabilizovat), zda jeho přijetí nevyvolá nějaké šoky (pro všechny, nebo pro některé z nás) a zda bude přispívat k ekonomickému růstu (a nikoli k jeho zpomalení či dokonce ke stagnaci). To samozřejmě vyžaduje kritéria úplně jiná a já budu - pro názornost - mluvit o kritériích třeba českolipských.

Brownovy testy a naše situace

Předpokládám, že podobným způsobem v roce 1997 uvažoval britský ministr financí Gordon Brown, když zformuloval své známé "Brownovy testy". Historicky zajímavé je to, že ač chtěl v předvolební kampani přinést argumenty pro vstup Británie do eurozóny, byla jeho kritéria nakonec použita k argumentu zcela opačnému, tedy k tomu, aby Británie do eurozóny - a teď už je to přesně devět let, protože svá kritéria zveřejnil v únoru 1997 - nevstoupila. Brownova kritéria mohou být inspirací, ale vzhledem ke zcela jiné ekonomické situaci Británie ve srovnání s Českou republikou mohou být jen inspirací, nikoli návodem.

Odlišnosti ekonomik Británie a České republiky nebudu dlouze rozebírat, protože většina z nich je dobře viditelná na první pohled. Nejsme jednou z nejvyspělejších zemí světa, nejsme ekonomickou velmocí, nejsme finanční mocností (čtvrté Brownovo kritérium se zabývalo výlučně tím, jaký bude dopad přijetí eura na londýnskou City), nejsme ostrovem u evropského kontinentu, ale středoevropskou zemí, vklíněnou dovnitř evropského kontinentu, nemáme rozsáhlý transatlantický obchod a intenzivní vztahy s bývalým Commonwealthem, nejsme řadu století evolučně - tedy bez přerušení - se vyvíjející tržní ekonomikou, atd. Naše kritéria proto musejí být odlišná. Rozdělil bych je do tří hlavních skupin:

1. Brownova kritéria byla formulována před vznikem eura, a proto nemohla využít žádných zkušeností s jeho faktickým fungováním.

My si dnes od pěti (vlastně již sedmi) let fungování eura abstrahovat dovolit nemůžeme. Proto se jedna skupina našich argumentů musí zabývat tím, zda euro přineslo slibované výsledky, zda se eurozóna stala oblastí rychlého a dynamického ekonomického růstu, zda je -více než v minulosti - zárukou fiskální a měnové stability a zda členské země eurozóny dodržují svá vlastní pravidla. Mé odpovědi na tyto otázky začínají slovem ne, nikoli. Empirické důkazy je možné kdykoli doplnit, ale i ty jsou všeobecně známé. Ekonomický růst se za dobu existence společné měny zpomalil, stav veřejných rozpočtů se nejenom nezlepšil, ale dokonce zhoršil a maastrichtská kritéria -tak tak splněná před vstupem do eurozóny (nebo v řadě případů splněná pouze díky velmi inventivnímu národnímu účetnictví a výkaznictví) - evidentně řadou zemí plněna nejsou.

Do této první skupiny argumentů patří i to, zda v období od faktického (byť účetního) zahájení fungování eura v roce 1999 do počátku roku 2006 došlo - díky existenci společné měny a dalších unifikčních procesů - k vytvoření nebo alespoň k pokroku ve vytváření nezbytných parametrů tzv. optimální měnové zóny, kterými jsou zejména dostatečně volný pohyb pracovních sil a flexibilita cen, mezd a všech dalších nominálních veličin (při zafixování klíčové nominální veličiny, kterou je měnový kurs). I zde bych řekl slovo ne, nikoli. Týká se to jak vztahů uvnitř dnešních členů eurozóny, tak jejich vztahů s novými členskými zeměmi Evropské unie.

2. Do druhé skupiny argumentů patří zejména to, zda jsme vystaveni stejným exogenním šokům jako země eurozóny, zda již došlo k dostatečně vysoké konvergenci hospodářského cyklu a zda je ekonomická struktura naší země kompatibilní se zeměmi eurozóny. To je v podstatě Brownův test č. 1. Pro pořádek dodávám, že ač si ho Brown kladl v roce 1997 v netransformující se Británii, i pro něho byl tehdy relevantní. Pro někoho z čtenářů možná překvapivě řeknu, že si nemyslím, že je v této věci náš největší dnešní problém. Domnívám se, že je v tomto smyslu dosažená míra konvergence větší, než si myslíme, resp. než si myslí ti, kteří budou používat vůči nám kritéria maastrichtská, nikoli naše "českolipská".

Nicméně, do této skupiny patří ještě něco daleko důležitějšího. Patří tam argumenty o tom, nakolik vadí rozdíly v ekonomické úrovni, v mzdové hladině, v produktivitě práce a zejména v cenové hladině a cenové struktuře. V tomto smyslu jsem naopak přesvědčen, že by bylo rychlé přijetí eura pro českou ekonomiku tragickou chybou. Nedovedu si představit smysluplné zafixování kursu na určité, dnes ne přesně známé úrovni. Rizika spojená se zafixováním koruny na nevhodné úrovni kursu považuji za

nesmírně vysoká a v podstatě zbytečná. Navíc si myslím, že dnes žádný "správný" kurs ještě neexistuje.

3. Nesmíme ale zapomenout na ještě jednu rovinu argumentů, která je spojena s celkovými názory na formu probíhajícího evropského integračního procesu. Vytvoření eurozóny bylo převážně politickým projektem (viz můj projev ve Washingtonu; knižně v: Rok první, Knižní klub 2004, s. 186 - 194), který měl Evropu popostrčit k daňové, rozpočtové a politické unii. Dominantní v rozhodování o euru nikdy nebyla úzce ekonomická argumentace. Česká republika si proto musí položit otázku, zda je v jejím zájmu na absolutistickém projektu unifikace participovat, zda je v jejím zájmu vytvářet evropský superstrát nebo zda chce spolukoncipovat Evropskou unii jako společenství dobrovolně spolupracujících států na bázi intergovernmentalismu (viz mé letošní články v Lidových novinách, Financial Times a Neue Zürcher Zeitung). Má odpověď v této věci je zcela jednoznačná a v podstatě známá.

"Českolipská" kritéria

Abych to shrnul. "Českolipská" kritéria jsou něco úplně jiného než kritéria maastrichtská. Stejně jako nůžky přestřihnou list papíru jenom tehdy, když mají své dvě části, i my musíme ke kritériím maastrichtským připojit naše kritéria "českolipská". Jejich struktura je jasná:

- Uspěla do dnešního dne společná evropská měna? Ne ve smyslu toho, zda přetrvává, ale zda členskými zeměmi ekonomicky prospěla? - Je konvergence české ekonomiky s ekonomikou eurozóny dostatečně vysoká, nikoli z hlediska vlastnické či odvětvové struktury nebo z hlediska typu ekonomického systému (poměr státu a trhu), ale z hlediska konvergence celé řady ekonomických parametrů, primárně parametrů cenových a mzdových? Jak víme, ceny jsou klíčovým ekonomickým parametrem?

- Přejeme si, aby měnová unie před sebou tlačila (či dokonce urychlovala) další integrační procesy, či nikoli?

Teprve odpověď na tyto otázky může být východiskem pro naše další rozhodování. Kéž by si toho naše vláda byla vědoma.

Mezititulky redakce LN

In

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**ROZHOVOR POSLANKYNĚ EVROPSKÉHO PARLAMENTU JANY HYBÁŠKOVÉ
PRO TÝDENÍK RESPEKT
(2.1.2006)**

Modlím se, aby přišla nová generace. S Janou Hybáškovou o drsném českém světě, Evropském parlamentu a ženách.

Jste druhým rokem v Evropském parlamentu. Slaví se tam nějak Vánoce?

Evropská lidová strana, politický klub, jehož jsem členem, má svoji oslavu.

Čeští poslanci nic nepořádají?

Richarda Falbra teď napadlo, že by se čeští poslanci všech politických frakcí mohli sejít a před Vánoce uspořádat snídani. Bylo to poprvé.

Češi se sešli poprvé? Proč se neradí častěji?

Novináři někdy mluví o národní delegaci, ale žádná plnohodnotná národní delegace není ujednaná, spolupráce mezi českými poslanci v Evropském parlamentu bohužel neexistuje.

Poslanci z ostatních zemí se scházejí?

Parlament je organizován podle politických frakcí, ale například Poláci drží víc spolu a snaží se víc protlačit polskou věc dohromady. U nás se často neví, ani jak Evropský parlament funguje. Každou chvíli se mě někdo ptá, jak nás vláda řídí, jak nás ministr úkoluje. Jenže my jsme odpovědní jen svým voličům a pánubohu. Jiný problém je, že vláda nechápe, že by nás měla plnohodnotně zásobovat informacemi o českých pozicích a snažit se nás získat pro to, abychom reprezentovali českou pozici.

Takže s ministrem nic nekoordinujete?

Cyril Svoboda se na mě nikdy neobrátil s požadavkem, abych něco prosadila, obhájila, Je to strašná škoda, dokonce mi to přijde hloupé, protože se věnuju zahraniční politice v oblastech, kde je česká zahraniční politika aktivní.

Jak se v parlamentu prosazují české národní zájmy?

Nijak, nejsou jasné.

Co by se mělo podle vás jako český národní zájem deklarovat?

Čechy jsou historicky miska, která leží uprostřed Evropy. V momentě, kdy se Svatoplukové pohádají, nebo se propadneme do sebestřednosti, přijde zleva nebo zprava nějaká síla. Proto je třeba být za každou cenu aktivní v nějakém společenství, ať to bylo OBSE, NATO nebo teď EU. To je českým národním zájmem. Jinak zanikneme. To je můj první postulát. Druhý je ten, že naše země má kulturní, ekonomický, geografický a lidský kapitál na to, aby byla jednou z vůdčích evropských

zemí. Myslím to vážně. S naší centrální polohou ale můžeme fungovat jen v momentě, kdy v Evropě existuje nějaká míra shody. A za třetí: národním zájmem je naše jasná pozice v Unii. Jenže otázka, jaká má být Unie, není předmětem ani národních debat, ani národních shod. V poslední době vláda razí heslo "obchod především" a nepřímou prosazuje jako náš národní zájem navázání ekonomických vazeb se zeměmi, jako je Čína a Írán. Vždycky tu byl tlak lobbistů, kteří nedokážou své výrobky uplatnit na konkurenceschopných trzích.

Ale až teď se s íránskými poslanci tajně schází premiér. Co si myslíte o tom, že to dělá ve chvíli, kdy Írán hrozí Izraeli zničením?

To je tragické, strašné, naprosto nepřijatelné. I postoj EU se mění. Pořád bylo: Dejme čas Sýrii, uvidíme, co bude v Iráku, počkejme s Hamásem a Palestinci, dejme ještě čas Persii. Na úrovni Javiera Solany a komisařky Benity Ferrerové- Waldnerové se něco zlomilo. Radě ministrů EU došla trpělivost. A přestože Němci nebo Francouzi mají v Iránu hospodářské zájmy, je jasné, že v téhle době nikdo nedá těmto zájmům zelenou. Z tohoto pohledu je chování našich politiků politickým břídlivstvím. Neumím to nazvat jinak.

Otázka ale zní: Máme se o obchody ucházet, nebo ne?

Ti lidé tam stejně žádný obchod neudělají. Navíc: jedna věc jsou tramvaje, druhá jaderné technologie, to je absolutně nepřijatelné. V minulosti česká firma odstoupila od dodávek vzduchotechniky pro Búšehr a vzápětí ji zastoupil Siemens. Úkolem poslanců v EP je přesně tomuhle bránit. Přesně tohle nám členství v Unii nabízí. Poslanci v českém parlamentu tvrdili, že návštěvu svých íránských kolegů nemohou odmítnout. Vždycky se dá najít nějaký důvod.

Jak se na podobné návštěvy dívá Izrael?

Obecně řečeno Izrael víc než podezřívá všechny členské státy EU z toho, že dělají nezvratné a nezměrné chyby v bezpečnostní politice na Blízkém východě. A já jsem šokována tím, jak komplikované, složité jsou vztahy mezi Unii a Izraelem. Nemám však pocit, že by Tel Aviv měl cokoli proti české straně.

Takže premiér má pravdu, že šlo jen o zdvořilostní návštěvu a nic se neděje?

To jsme si nerozuměli. Česká reprezentace porušuje politiku Unie, když se takto chová v momentě, kdy i tak pružné a flexibilní těleso začne mít vůči Iránu poměrně vyhraněnou politiku, kdy zkrachuje posudek mezinárodní organizace pro atomovou energii, kdy je jasné, že Írán směřuje k výrobě jaderné zbraně (je to otázka měsíců, nikoli let!) a dostává se do mezinárodní izolace.

Jaké to může mít pro nás následky?

Snad nejhorší, jaké mohou být: všichni si poklepají na čelo. Zmenšuje to vážnost našeho státu.

Zklamání ze Zelených

Proč Unii na rozdíl od USA trvá tak dlouho, než se dohodne na jasné politice vůči zemím, jako je Írán?

Společnou zahraniční politiku EU určuje mnohem víc subjektů, než je tomu v USA: rozhoduje o ní rada ministrů, a je to velmi zdlouhavý a nepružný proces. Musí se optimálně vyvážit 25 postojů, včetně historického postoje Británie, jasné politiky Německa vůči východní Evropě, prostoru Běloruska, Ruska, Ukrajiny, včetně francouzské blízkovýchodní politiky...

Co určuje vztah EU k Blízkému východu?

Tragédií vztahu EU k té oblasti je, že neexistuje nic mezi evropskou socialistickou a americkou nekoloniální politikou. Takže politika EU vůči Blízkému východu se skládá z národní politiky členských států, navíc je tu politika pravice, ultralevice, levice, Zelených, politických stran, evropského parlamentu a komise, do toho jdou zájmy bezpečnostní, hospodářské...

Řešila by to ústava?

Určitě.

Co tedy chybí víc: ústava jako nástroj politiky, nebo, jak upozorňuje ODS, možnost shody v tak různorodém společenství?

V momentě, kdy bude jasné, že existuje evropská diplomacie a cosi jako evropské ministerstvo zahraničních věcí, shodneme se mnohem rychleji. Řada lidí namítá, že dohoda o jednotné politice není v Evropě možná. Evropa ale už má jednu politiku, jenomže se rodí velmi těžce a pomalu při konkrétních jednáních. Ze zkušenosti vím, že se vždycky najde nejnižší společný jmenovatel. Tvrdit, že dohoda není možná, je prostě blbost.

Ale to, co říká ODS, zní logicky: pokud se Evropa nedokáže dohodnout na ústavě, nechce se dohadovat ani na jednotné politice.

Ústava je nesmírně složitý zákonodárny proces. Neprošla sice dvěma referendy a je de iure neplatná, de facto ale naprostá většina legislativy, kterou v EP schvalujeme, předjímá skutečnost, že ústava bude platit. Není pravda, že je mrtvá.

Proč se Unie neumí shodnout na účinné pomoci běloruské opozici? USA nelpí na legálních cestách, mají své kurýry a peníze posílají i po nich. Proč tohle nedokáže EU?

Jsem zakládající členkou Demokratizační skupiny EP, která se snaží najít cestu, jak pomoci nevládním organizacím nejen v Bělorusku, ale i v Egyptě a dalších zemích. Spojené státy jsou pružnější, ale je to taky proto, že polovina evropských poslanců prostě řekne: Nemáme zájem podporovat disidenty.

Proč?

Protože jsou to evropští socialisté.

Vy se neshodnete na tom, že je Lukašenko diktátor?

S některými politickými proudy ne. Pro mě jsou strašlivým zklamáním evropští Zelení. Nejtěžší boje jsou právě s nimi, ne se socialisty a kupodivu ani s komunisty. Blokují

výkonnou evropskou politiku vůči Íránu v jaderné oblasti, mají argumenty, které jsou pro mě naprosto nepochopitelné a nikdy předtím jsem se s nimi nesešla. Podporuji Fatáh úplně do mrtva, jsou absolutně protiizraelští. Takže: Unie není ministerstvo, administrativa, byrokratický spolek. Je to politické těleso, které někdy dělá politiku vůči Bělorusku, Izraeli, Kubě, která se nám nelíbí.

A pokud jde o toho Lukašenka?

Nejde o moji oblast, a pokud u jednní nejsem fyzicky a neslyším debatu, nechci o tom mluvit.

Budoucnost Evropy

Po neúspěšných referendech jako by zmizelo z médií téma sjednocení Unie. Lidé se z nejasných důvodů obracejí proti evropské ústavě. Jak je chcete přesvědčit, že není mrtvá?

V Česku stále řešíme, zda Unie ano či ne, což je paradoxní situace ve chvíli, kdy jsme jejím členským státem. Realistickou debatou je, jakou Evropu mít. Vytykám vládě i opozici, že si neuvědomují jednu věc: Unie existuje, má 420 milionů lidí, je to třináctina světa a Česko jako desetimilionový stát neobstojí jinak než v jejím rámci. Právě středně velké státy by měly mít starost o to, jak bude Unie vypadat.

Jak by měla vypadat?

To je na dlouhé povídání.

Tak to zkuste.

Podstatou problému Unie je existence variabilních sociálních modelů. Máte společné peníze, společnou úrokovou míru, různě výkonné ekonomiky a vytváříte různou přidanou hodnotu, a přesto se vám nemění životní úroveň. Itálie je v absolutním krachu, ale nepadá jí životní úroveň. Její sociální systém tahá peníze z Unie a nic nevytváří. A občané států, které vytvářejí větší přidanou hodnotu, Švédové, Finové, Nizozemci, říkají: Nebudeme dotovat vaše nefunkční systémy. Dokud se tenhle konflikt v Unii nevyrovná a nenajde se cesta mezi těmito dvěma břehy, bude v problému. Tohle bylo francouzské ne ("my chceme víc prachů") a nizozemské ne ("nechceme dávat tolik prachů"). Ústava funguje jako jakýsi blok, ale není subjektem problému, ten je nutně v řešení ztrátových sociálních modelů: francouzského, německého, italského, o řeckém nemluvě. A k řešení vede jen jedna cesta: vytvořit prostor pro politiky, aby to mohli změnit. Unie má možnost pomoci, například tím, že prosadí směrnici o službách, a vytvoří nové konkurenční prostředí, pohyb pracovních sil a vůbec dynamický model uvnitř Evropy. Skupiny států spolupracujících na různých projektech - v tom je budoucnost Evropy.

Proč ale ústavu nepodporují občané Česka, kteří stojí mimo etablované západní sociální systémy?

Podle výzkumů se zdá, že se Češi se svojí mentalitou řadí spíše k severským státům, které chtějí Unii, ale efektivní, funkční, nízkonákladovou.

Co se má udělat v nejbližší době? Shodne se EU na přepsání ústavy?

Myslím, že Evropu bude stát více sil, než se předpokládalo, spolknutí Rumunska a Bulharska, debaty s Tureckem a formování nové německé politiky. Je zřejmé, že zemědělská politika je nedotknutelná do roku 2013. Myslím, že nás čeká dlouhé období hledání, přešlapování a vymýšlení.

Kritici sjednocování říkají: Nechme EU, jak je, neměňme nic zásadního. Je to možné?

Není. V oblasti terorismu, výměny zpravodajských informací, což je citlivá položka, se věci rychle pohybují kupředu. Vznikne evropská energetická politika, nastane pohyb v migrační problematice. Zajímavou diskusí bude, co s Kjótským protokolem.

K čemu potřebujeme evropskou energetickou politiku?

Evropa potřebuje totéž, co mají USA, kde bezpečnostní strategie počítá s krátkodobou energetickou soběstačností. Musíme mít jasno, jaké mít zásoby ropy nebo jak ji nahradit. Jsme závislí na libyjském a alžírském vlivu, na iráckém kupčení, to všechno nás vystavuje hroznému bezpečnostnímu riziku.

Má EU určovat, z čeho má ČEZ vyrábět elektřinu?

Mantinely evropské energetické politiky se teprve tvoří. Musíme být u toho velmi tvrdě a jasně přítomni a máme možnost obhájit si náš zájem.

Šance dostat se nahoru

Je rozdíl v tom, jak se jako žena cítíte v evropské a v české politice?

Česká politická scéna je jednoznačně machistický prostor. Ani v arabském světě jsem něco podobného nezažila. Je to opravdu drsné.

Co je drsné?

To, jak se vás mužští snaží upozadit, jak vám jsou schopni posílat vulgární sms, jak vedou jednání hrubou silou. V europarlamentu se mi to neděje, přitom se tam hádáme třeba o to, jestli dát nebo nedát Írán do Rady bezpečnosti. To už nejsou srandy, ale nikdo vám neřekne: Ty buď zticha, sem nepatříš. Nevzniká jako v Česku prostředí, v němž je pravděpodobnější, že bude mlčet žena spíše než muž. Neumím to přesně říct, ale to je asi podstata.

Kdo posílá vulgární sms?

Bojím se to říct, zkomplikovala bych si tím život.

Cítí se vaši kolegové ohrožení konkurencí? Nebo mají komplexy ze svých rodin?

Nevím. Celá zdejší politika je strašně agresivní. Je tu cítit silná touha po mocenské, osobní realizaci. Já mám hodně vyhraněná stanoviska a třeba lidi z Evropské komise nejsou úplně happy, když mě vidí. Nikdy ale neexistuje, že by mi vedoucí oddělení odmítl dát nějaký materiál. Můžu ho štvát, ale vždycky můj požadavek splní. V Čechách, když má někdo jiný názor, tak vám ten papír nedá, zapře jeho existenci,

nebo řekne, že to je tajné. Většina žen v tak siláckém prostředí dospěje k názoru, že se tím nenechají ničit. V české politice se stále ještě neobjevila generace nových mladých lidí s jiným vychováním, lidí s jinou kulturní zkušeností. Modlím se, aby tahle generace přišla.

Mají se v politice zavést kvóty pro ženy?

Myslím, že klíčová je výchova. Často přednáším na středních školách o evropské ústavě a ptám se mladých lidí, jestli jim někdo řekl, že mají jít volit, co je občanský postoj, otevřená společnost. Mladým lidem lze vštěpovat, že je občanskou povinností se aktivně účastnit na životě okolo nás, že v politice mají být i ženy, že je to normální. S hrůzou zjišťuji, že i na předních pražských gymnáziích tento typ výchovy schází.

Takže žádné kvóty?

Když jsem kandidovala do europarlamentu, byla jsem proti. Byl to omyl. Ukazuje se, že v evropských státech zavedení kvót přítomnost žen v politice trvale zvýší. Po letech můžete kvóty zrušit a ženy už v politice zůstanou, protože lidé si na ně zvyknou. Jsem jednoznačně přesvědčená o tom, že jedním z velkých nedostatků české politiky je právě nedostatek žen. Bez nich politika není dostatečně reprezentativní vůči českému veřejnému mínění. Kdyby bylo v politice víc žen, ubude silové prostředí, řešily by se víc konkrétní věci. Ženy taky vnášejí do politiky jakousi míru respektu, zklidnění, praktičnosti, pragmatičnosti. Bylo by hezké, kdyby se ve volbách objevila strana, která řekne: My máme každou třetí členku ženu. To se ale nestane. Naopak.

Nestane se to ani u vašich Evropských demokratů?

Myslím, že každá schopná žena by u nás měla šanci dostat se rychle nahoru. Jenže žen je málo, mají domácí povinnosti a nevidí důvod, proč vysedávat na schůzích.

Vaše strana se profiluje jako liberální, Sdružení nezávislých kandidátů spíš jako konzervativní. Jak to bude po sloučení s vaším liberalismem?

Pojem liberalismus je v dnešním světě vágní a musí se uvádět v kontextu. Evropští demokraté určitě nebyli nikdy tak liberální jako třeba Unie svobody. Spojení s SNK nás tlačí možná víc doprava, do konzervatismu, ale ne nějak dramaticky.

V čem se ED liší třeba od Unie svobody?

Chceme fungující stát, evropskou kvalitu života, postavenou na prosperitě. Ekonomická část programu není klíčová, klíčový je důraz na bezpečnost, funkční policii, boj proti korupci. Zaměřujeme se na vzdělání, školství, rovné šance. To je, myslím, jasnější, než když budu mluvit o liberálním nebo neoliberálním postoji.

Ale tohle řeknou dokonce i politici ČSSD.

Politik z ČSSD určitě řekne, že chce dát víc na sociálně slabé. Evropští demokraté tvrdí, že je potřeba dát peníze do vzdělání a že klíčovým bodem je požadavek okamžitého otevření středních a vysokých škol. To je klíč k řešení nezaměstnanosti.

Proč jste neusilovala o to být lídrem?

Nejsem rozený politik, nemám ani osobní mocenskou ambici. V evropských volbách jsem dostala skoro 60 tisíc preferenčních hlasů a bylo by šílené svým voličům za dva roky říct, já vám tam pošlu náhradníka. Taky si myslím, že v parlamentu fakt dělám práci, kterou můžu k něčemu přispět. Navíc zatím není doba pro politiky, kteří řeknou: Klíčové je postavit českou politiku do formy a dostat odpovídající místo v Evropské unii. Letošní volby se budou ještě týkat transformačních politiků a stran. Strany mají tak velkou moc a jsou tak spjaty s finanční oligarchií a průmyslem, že opravdovou změnu nepřipustí. Kdybych cítila, že tu masivně nastupuje nová generace politiků, jako jsou třeba Jahn nebo Telička, uvažovala bych možná jinak.

Jahn o sobě prohlásil, že ho politika nebaví.

Uvádím ho jen jako příklad.

Na ostří nože

Zklamala vás v něčem práce v europarlamentu?

Jsem z ní absolutně nadšená. Mohu ovlivnit daleko víc, než jsem mohla ovlivnit jako český velvyslanec. Navíc jde o skutečně profilové oblasti evropské politiky - vztah ke Státu Izrael, boj s terorismem, tlak na zvýšení evropské bezpečnosti.

Uplatníte tam znalost arabštiny?

Každodenně.

S arabskými politiky hovoříte arabsky, nebo anglicky?

Podle situace. Třeba teď, když budeme mít dozor nad palestinskými volbami, si neumím si představit, že bych neuměla arabsky. Jsem tuším jediný poslanec Evropského parlamentu, který arabsky mluví, znám prostředí, vím, co to je Hamás...

Je Hamás teroristickou organizací?

Samozřejmě.

Svým názorem na Izrael a Palestince se blížíte spíš americkému postoji. Nevyčleňuje vás to z pozic uvnitř parlamentu? Nejste tam za radikála?

Je to křehká věc. Delegace pro vztahy s Izraelem, kterou vedu, má 22 členů, Francouze, Němce, Holanďany, Italy, Slovenky... Národnostně tu není problém, politicky ano. Jde o každodenní hledání, chůzi po ostří nože, abych se radikálem nestala. Tím bych zlikvidovala sama sebe.

Marek Švehla

Respekt

**ČLÁNEK PŘEDSEDY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
LUBOMÍRA ZAORÁLKA PRO DENÍK LIDOVÉ NOVINY
(25.1.2006)**

Utrpení, jemuž jsme nezabránili

Osud Romů na českém území za války je tématem, o kterém se nám nechce příliš mluvit. Došlo tehdy k fatálnímu selhání státu, který má chránit své obyvatele. Ba co víc: nejen že jsme nedokázali zajistit bezpečnost svým spoluobčanům, my jsme se na zvěrstvech, jež byla na Romech páchána, podíleli. Chmurným místem, které naše provinění symbolizuje, jsou Lety u Písku. Při debatách nad jejich minulostí si proto nemůžeme dovolit nejednoznačnost v postoji. Kvůli sobě i svému okolí. Tím víc je škoda, když si s ohněm vedle populistických nacionalistů hraje i prezident a někteří europoslanci.

Romové jsou součástí naší národní historie. O jejich alternativním životním stylu psávali přední spisovatelé od Karla Hynka Máchy po Františka Hrubína. Od počátku byli vnímáni jako cizorodý prvek či dokonce jako nebezpečný živel.

První československá republika, kterou považujeme za vzorový demokratický stát té doby, zase v roce 1927 přijala zákon o potulných cikánech, v němž byly osoby, na které se vztahoval, charakterizovány jako "cikáni z místa na místo se toulající a jiní tuláci práce se štíící". Takto označeným osobám byly vydány cikánské legitimace a zapovězen vstup například do lázní nebo do některých obvodů velkých měst.

Poměry za "druhé republiky" byly o poznání divočejší. Známa je třeba petice obecního zastupitelstva ve Svatobořicích adresovaná v únoru 1939 ministerskému předsedovi Beranovi, v níž se psalo: "I nám nesmí býti vytýkáno, budeme-li chtít kmen národa malého očistiti od takových parazitů, jako jsou Cikáni." Protektorátní období bylo zahájeno zřizováním kárných pracovních táborů, do kterých měli být umísťováni muži, kteří nemohli prokázat řádný způsob obživy. Ovšem i tento krok připravila již vláda druhé republiky. Takzvaná cikánská otázka, jejíž kruté řešení znamenalo na osm set zmařených lidských životů, spadala za protektorátu do kompetence kriminální policie. Vyplývalo to z nacistického zvráceného pojetí Romů jako dědičně asociální skupiny. Prvním opatřením velitele reorganizované neuniformované protektorátní policie byl výnos o "potírání cikánského zlořádu".

10. srpna 1940 byly v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu otevřeny kárné pracovní tábory. Spor o jejich pojmenování či přímo účel považuji za netaktní. Pro mnohé se po zpřísnění poměrů v roce 1942 jednalo o přestupní stanici na cestě do Osvětimi, další zahynuli vinou nelidských poměrů uvnitř táborů. Je naší ostudou, že v Letech, kde zahynulo 326 Romů, z toho 241 dětí, dnes stojí vepřín a v Hodoníně rekreační zařízení.

Odpovědnost neseme my

Nežřídko se setkáváme s bagatelizováním debaty nejen o táboru v Letech, ale o romské problematice samé. Před několika roky provedené sociologické šetření prozradilo, že česká veřejnost je spokojena s prezentováním romských problémů v médiích a o zvýšenou pozornost zaměřenou na Romy nestojí. Naší odpovědností

přítom je podat Romům pomocnou ruku a spolupracovat s nimi na zvyšování kvality jejich života, zejména cestou vzdělání. Často se tradující pochyby o schopnosti Romů dosahovat stejných met jako zbytek populace jsou jen dalším předsudkem, dalším mýtem. Právě ty je nutné bořit. Třeba i připomínáním našeho společného soužití, trvajících celá staletí.

Při pohledu do minulosti se často zamýšlím nad tím, jak jsme jako národ, jako česká společnost, obstáli. Kolik jsme zachránili Židů, kolik Romů? Kolik jsme jich zachránit mohli a kolik měli? Je otázka, jestli to někdy budeme vědět. Neexistuje kolektivní vina, jen vina individuální. Protože naše odpovědnost je individuální. Neseme odpovědnost politickou i morální, neseme odpovědnost za svůj národ. Každá generace, která se rodí v historické kontinuitě událostí, může být hrdá na velké činy a statečnost otců, a stejně je zatěžkána jejich hříchy. Historie války nám ukazuje rizika politiky, která je dělána bez hlubší odpovědnosti, je to varování, že stát se může stát nástrojem v rukou zločinu. Neseme odpovědnost za politiku i za politiky. Jako občané neseme odpovědnost za kontrolu nad státem.

Nechci se dále stydět za někdejší hříchy a jejich dnešní přehlížení. Věřím, že nepříjemnou situaci v Letech u Písku vláda rychle vyřeší (ministerstvo zemědělství již zpracovává scénáře odkoupení vepřína), že v blízké době tam otevřeme důstojný památník a že právě v něm bude řečeno vše, co je potřeba, aby v zájmu našeho svědomí jednoznačně řečeno bylo.

Lidové noviny

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

**OTEVŘENÝ DOPIS PŘEDSEDY SENÁTU PARLAMENTU ČR
PŘEDSTAVITELŮM BĚLORUSKA
(16.1.2006)**

Vážený pane prezidente!
Vážený pane předsedo vlády!
Vážený pane předsedo parlamentu!
Vážený pane charge d'affaires!

S nemilým překvapením jsem přijal informaci, že vaše země odmítla udělit vstupní víza dvěma senátorům Parlamentu České republiky. Odmítnutí víz ústavním činitelům naší země považuji za velice nešťastný krok, který odvrací Bělorusko od standardního chování moderního státu a vrhá stín na zemi, která bezprostředně sousedí s Evropskou unií.

Senátoři Karel Schwarzenberg a Jaromír Štětina chtěli vaši zemi navštívit v souvislosti s prezidentskými volbami, doufali, že se budou moci seznámit s podmínkami pro svobodné a demokratické volby, které si všichni Bělorusové bezesporu přejí.

S tímto cílem také Organizační výbor Senátu Parlamentu ČR cestu obou senátorů doporučil a zavázal je, aby po ukončení cesty po Bělorusku podali Senátu o své misi zprávu.

Neudělení víz držitelům diplomatického pasu je krokem svědčícím o malé vůli spolupracovat a vycházet s mezinárodním společenstvím, je krokem do izolace a tudíž krokem, který Bělorusko poškozují.

Věřím, že rozhodnutí neudělit dvěma senátorům Parlamentu ČR víza přehodnotíte a naši kolegové budou moci vaši zemi navštívit tak, jak plánovali.

Přemysl Sobotka

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

NOVOROČNÍ PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY JIŘÍHO PAROUBKA (1.1.2006)

- 1 -

Novoroční projev předsedy vlády Jiřího Paroubka,

přednesený ve vysílání parlamentní televize 24.cz o půlnoci 1. ledna 2006.

Vážení a milí spoluobčané, dámy a pánové,

poprvé v roli premiéra mám možnost pozdravit Vás s novým rokem. Mám z toho velkou radost, ale i trochu rozpaků. Po pravdě řečeno, z těch oficiálních novoročních projevů, kdy se před důležitě bilancuje, mi často naskakuje husí kůže. Má to své zaběhnuté klišé, jako diplomatický přípitek či nekrolog, a mluví se tak hlubokomyslně, jako bychom zestárli, ne o rok, ale snad o celé století.

Proto, když teď společně nahlížíme do kolébky slavného novorozence jménem "2006" a zamýšlíme se jaký asi bude, ušetřím Vás dlouhých řečí. Ostatně už jsem řekl, že je slavný a jsem přesvědčen, že slavný bude. Tedy tak, jako je slavný obyčejný lidský život.

Jsem pevně odhodlán a považuji to za reálné, abychom k tomu vytvořili lepší ekonomické podmínky. Proti profesionálnímu opatrovnickví ekonomů, kteří opět přibrzdí, věřím, že pětiprocentní růst ekonomiky udržíme a na této bázi citelně zvýšíme životní úroveň. Považuji za nutné, aby se tomuto rychlému tempu přizpůsobil růst reálných mezd, ovšem i penzí.

Vláda vytváří takové investiční a exportní šance, že ať už volby dopadnou jakkoliv, průměrná mzda překročí kdysi planě slibovanou bájnou hranici 20 tisíc korun. Ujišťuji vás, že na tuto mzdovou kartu si můžete klidně vsadit. To není hazard, naše členství v Unii se zúročuje, v získávání zahraničních investic, včetně příspěvků z Unie budeme usilovně pokračovat. Neslibuji žádná daňová kouzla, ale více i kvalifikovanější a lépe placené, ovšemže poctivé práce.

V této éře informací roční ekonomická prognóza nemusí mít velkých odchylek, takže mému optimismu můžete věřit. Přispět ale musíme všichni.

Poněkud obtížnější to bývá, pokud jde o předpovědi společenské. Ale i zde chci vyjádřit rozhodnou vůli k zásadnímu pokroku. Především pokud jde o vymýcení jedovatého býlí korupce. Hesel, slov a slibů bylo přespříliš. Nyní jde o to, abychom konkrétními opatřeními v legislativě, v policii i soudnictví inteligentně připravili razantní výpad do řad korupčníků. Nedejme se zmást výtečníky, co křičí "chyťte zloděje", všemi těmi pány Krejčíři a mafiány, kteří se senzacechtivými jednotlivci v médiích fabrikují falešné korupční veleaféry až na pokraj otřesení státní stabilitou.

Vzpomeňme, jak v tomto směru oslnivě vystupoval a poučoval pan Kožený i s jeho známými politickými oporami. Pan Kožený už konečně sedí a vláda se nesmí bát zaútočit na ty další. Ovšem zcela konkrétně. Chci na tomto poli postupovat s novou razancí a zcela neúprosně.

Současné rozbujele finanční podvodnictví se sblíží s organizovaným zločinem, který dále rozšiřuje též svůj temný byznys v drogách a prostituci. Jde mi o nové účinné zásahy do celé organizační i kádrové struktury policie i justice s ambicí dosáhnout konečně rozhodný zlom. Musíme naši zemi očistit od kriminálních živlů a jejich podhoubí.

Republiku musíme taky ochránit před nebezpečím terorismu. Chci výrazně zaktivizovat příslušné složky tajných služeb i bezpečnostních sborů. Ovšem budu klást nové nároky i na naši zahraniční politiku, protože boj s terorismem to nejsou především tajné služby, ale řekl bych, že daleko více diplomacie a mezinárodní spolupráce. Tato mezinárodní spolupráce rozhodně bude světlým bodem celého našeho nového roku. Je to mé pevné přesvědčení, realisticky opřené o naše členství v Evropské unii.

Euroskeptičtí hrobaři, kteří tak horečně mudrovali kolem problémů francouzského referenda, dnes nakonec mlčí. Kolik oni by asi svou politikou dokázali získat peněz od EU? Také těch 90 miliard? Vedle úspěšného schválení rozpočtu bychom mohli poukázat na celou řadu plodných summitů jako EU - Čína, EU - Rusko, EU - Ukrajina, další intenzivní přístupová jednání, nové vnitřní dohody i reformy. Je to nesmírně dynamický, bohatě životaschopný vývoj a jak bych při dnešní příležitosti chtěl zdůraznit, vývoj plný mezinárodního porozumění, skutečného lidského přátelství. Proto z celého srdce pozdravuji a přeji šťastný rok také našim evropským spoluobčanům.

Takže šťastný a veselý nový rok všem u nás v Česku.

Úřad vlády ČR

**TISKOVÁ KONFERENCE PO JEDNÁNÍ PŘEDSEDY VLÁDY ČR
JIŘÍHO PAROUBKA S PREMIÉREM VLÁDY POLSKÉ REPUBLIKY
KAZIMIERZEM MARCINKIEWICZEM
V PONDĚLÍ 16. 1. 2006 V HRZÁNSKÉM PALÁCI
(16.1.2006)**

- 5 -

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Pěkné odpoledne, vážené dámy a pánové, vítám vás na tiskové konferenci, která se koná při příležitosti pracovní návštěvy předsedy vlády Polské republiky pana Kazimierza Marcinkiewicze, vítám předsedu vlády ČR pana Jiřího Paroubka a premiéra Polské republiky pana Kazimierza Marcinkiewicze. Pan premiér Jiří Paroubek má slovo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR:

Dámy a pánové, já bych především chtěl u nás přivítat pana premiéra Marcinkiewicze. My jsme měli možnost se poznat už při některých setkáních v těch předchozích týdnech na EUROMEDu, na summitu EU v Bruselu. Nicméně, dnes jsme měli spolu možnost skutečně jednat. Já bych chtěl říci, že vztahy ČR k Polsku – Polsko je pro Českou republiku jednou z klíčových zemí, a spolupráce mezi našimi dvěma zeměmi je opravdu na vynikající úrovni, v oblasti politické i hospodářské. My máme velmi podobný pohled na evropské záležitosti. Také dnes jsme si tyto pohledy potvrdili, já o tom ještě budu hovořit dále. My jsme oba dva konstatovali s velkým uspokojením, že se podařilo dosáhnout politické dohody o rozpočtu EU, a oba dva jsme řekli, že uděláme všechno pro to, abychom prosadili tuto dohodu o rozpočtu EU v Evropském parlamentu. Hovořili jsme velmi široce o oblasti energetiky, o spolupráci v oblasti energetiky. My budeme chtít, budeme mít ambici, přijít na mimořádný evropský summit v březnu t.r. s určitými společnými návrhy, buď bilaterálními, polsko-českými, anebo v rámci celého Visegrádu. Ale logika věcí, především spolupráce v oblasti hospodářské, nás nutí k tomu, abychom spolu bilaterálně spolupracovali v oblasti energetiky. V příštím měsíci se setkají ministři obou našich zemí, kteří jsou odpovědní za oblast energetiky a budou spolu jednat. Hovořili jsme také o některých dalších dílčích otázkách, které souvisí s EU. Informoval jsem pana premiéra, a požádal jsem ho o podporu českého stanoviska, pokud jde o český postoj, který byl vyjádřen mým dopisem Angele Merkelové, kde jsem ji požádal, aby Německo přehodnotilo svůj postup, pokud jde o výši DPH ve vztahu k cenám stavebních prací v oblasti bytové výstavby. Hovořili jsme spolu o možnostech společného postupu, pokud jde o otázku volného pohybu pracovních sil ve vztahu k západoevropským zemím. Informoval jsem pana premiéra o výsledcích své návštěvy v Dánsku, kde mi premiér Rasmussen slíbil liberalizaci té praxe pro nové členské země. Nikoli sice na úroveň toho, co je ve Švédsku, jaká je praxe ve Švédsku, Velké Británii a Irsku, ale přeci jenom, řekl bych, odstranění administrativních překážek ve volném pohybu pracovních sil v Dánsku. Hovořili jsme také o možnosti navýšení kapitálu fondu Visegrádu, tady jsem podpořil polské stanovisko, a také jsme hovořili o potřebě časově vymezit práci česko-polské hraniční komise. Pane premiére, já nevím, myslím, že jsem řekl skoro všechno.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Děkuji, pan premiér.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Skutečně, máme takovou situaci, ve které naše spolupráce v rámci Visegrádské skupiny se rozvíjí velmi úspěšně, a taktéž naše bilaterální vztahy jsou velmi dobré, a pokud je to dobrý stav, tak musíme velmi těžce pracovat, abychom tento stav udrželi. A proto jsme se dohodli na další spolupráci ve Visegrádské skupině, a dohodli jsme se na nejdůležitějších oblastech bilaterální spolupráce. Kromě toho, co zmínil pan premiér, já jsem poblahopřál panu premiérovi k velmi dobrým hospodářským výsledkům ČR. Došli jsme k závěru, že týmová práce v EU přináší oboustranné výhody. A proto je tak důležité, abychom zahájili spolupráci v oblasti energetiky. V této věci připravíme společné stanovisko na summit v březnu, zahájíme též vzájemnou dvoustrannou spolupráci v oblasti energetiky. Zároveň budeme zaujímat společné stanovisko v různých otázkách EU, včetně snížené sazby DPH, pokud se jedná o stavební materiály, a taktéž v rozšíření možnosti svobodného přístupu k pracovnímu trhu. Obecně je to velmi dobrá prognóza pro naši spolupráci, protože pokud je něco dobré pro jeden stát, a taktéž dobré pro druhý stát, může to být řešeno společně. Nejlepší zájem je takový zájem, který je oboustranný. Pozval jsem též pana premiéra na návštěvu do Polska, dohodli jsme se, že tato návštěva se bude konat v Krakově. A je třeba si také povšimnout, že nás Praha uvítala slunečným počasím, a mohl jsem učinit pouze vizuální procházku po zamířené Praze. A stálo to též za to.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, prostor na vaše otázky. Česká televize.

Josef Pazderka, ČT:

Chtěl bych se zeptat pánů premiérů na dvě otázky. Polského premiéra, jestli je Andrzej Lepera možným členem budoucí polské vlády. Na pana Paroubka, někteří členové Poslaneckého klubu, ..nesrozumitelné..pana poslance Krause, nesrozumitelné ...zde se hovoří o strachu....

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Pokud se jedná o pana místopředsedu polského parlamentu Andrzeje Lepera, který je v současné době na návštěvě v Číně, my jsme o tom s panem premiérem nehovořili.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR:

Pokud jde o údajnou atmosféru strachu, tak dnes o tom hovořil pan Oldřich Němec, poslanec za sociální demokracii. Já jsem ho pozval k sobě, tak uvidíme, jestli se bude bát přijít nebo ne, já bych řekl, že ne. Víte, v každé rozumné politické straně, prostě, o některých věcech se před volbami nemluví. Jestli si někdo myslí, kdo je na nezvolitelném místě kandidátky, že se mu rozvázal jazyk, no tak, samozřejmě, nějaká reakce přijít musela. Já, abych podpořil, řekněme, odvahu svých spolustraníků, tak jsem sám navrhl, aby se o otázce jeho vyškrtnutí z kandidátky, hlasovalo tajně. Přes 80 % členů předsednictva strany bylo pro vyškrtnutí z kandidátky. Tak jaká diktatura.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, prosím o otázky k návštěvě. Další dotaz.

Polský redaktor:

Páni premiéři, zda-li jste hovořili o společném zásobování plynem z Norska, protože, pokud to bude společné zásobování, nebo v rámci určité větší skupiny, lze vyjednat lepší ceny.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Ano, hovořili jsme o tom, a dohodli jsme se, že v únoru se setkají ministři hospodářství. Budou hovořit o těchto otázkách, ale nejen výhradně o zásobování plynem, ale v širším aspektu, o energetické politice a spolupráci mezi našimi zeměmi.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR:

Já bych na to ještě rád reagoval, protože minulý týden jsem byl na státní návštěvě Norska a Dánska, a obě tyto země jsou ochotny, ve střednědobém horizontu, dodávat zemní plyn do střední Evropy.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Děkuji, Český rozhlas, Radiožurnál.

Pavel Novák, České rádio:

Možná, že se to někde ztratilo, můj kolega z ČT se zeptal, zda-li osoba pana Lepera je přijatelná jako člen polské vlády.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Já jsem pochopil tuto otázku, a taktéž na tuto otázku jsem odpověděl.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz.

Redaktor polského týdeníku:

Rád bych se zeptal, zda-li se vám podařilo dohodnout na společných energetických zásadách vůči Rusku.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

My jsme podrobně nehovořili o zásadách energetické politiky vůči Rusku, protože ČR má dlouhodobé, podepsané kontrakty, velmi výhodné. Ale tady se jedná o vytvoření určitých zásad této spolupráce na bilaterální úrovni. A pokud hledáme nějakou diversifikaci, tak rozhodně, není to v Rusku.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR:

Já bych to chtěl jenom potvrdit. Chtěl bych říci, že ČR má velmi dobré smlouvy, uzavřené, jak s Ruskem, tak na čtvrtinu dodávek plynu také s Norskem. A myslím si, že do budoucna, ale to říkám svůj názor, to se neopírá o žádnou energetickou koncepci, budeme zřejmě uvažovat také o dalších zdrojích, a to je třeba dánský plyn.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz.

Redaktor, polský deník:

Pane premiére, pardon, jedná se o pana Lepera. Jednání, prostě, negociace o složení vlády. Ptáme se na to proto, že dnes zazněl velmi významný hlas. Paní

Gelowská, která řekla, že by se musela zamyslet, zda-li by chtěla být ve společné vládě s panem Leperem, zda-li pan premiér má na to stejný názor.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Vážený přítomní, dnes o tom nebudu hovořit, protože v úterý zahajujeme jednání se stranami, které jsou zastoupeny v polském parlamentu, o vytvoření většinové vlády. Taktéž nebudu o tom hovořit při návštěvě Budapešti a Slovenska. Prostě, teprve, až se vrátím, budeme o tom vyjednávat. Ale jinak, já velice dlouho mohu odpovídat na otázky tohoto druhu.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Děkuji, poslední dotaz.

Jan Lopatka, Reuters:

Mám dvě otázky. První je pro oba pány premiéry o bilaterálních rozhovorech. Chtěl bych se zeptat, zda česká strana dá Polsku podporu pro plánované společnosti (..nesrozumitelné). Jestli jste o tom hovořili, a jestli (..nesrozumitelné)..pomoc, která byla přislíbena. Druhá otázka na pana premiéra Marcinkiewicze, a to, jestli jste ochotni nabídnout (..nesrozumitelné...) těch ostatních politických stran, s kterými budete vést hovory o vytvoření koaliční vlády.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR:

Trošku pana premiéra lituji, na tu druhou otázku, protože to je na celé odpoledne. Myslím, že bychom si hosta měli víc vážit, protože má ještě program. Já bych se zastavil u té energetické oblasti. My jsme hovořili spíše obecně o možnostech bilaterální spolupráce. Byli jsme informováni o tom, že se v Polsku připravuje zpracování energetické koncepce, pak budeme hovořit na úrovni ministrů o možnostech, jak prohloubit spolupráci mezi oběma zeměmi.

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Je velmi obtížné, abychom hovořili o energetice, a současně nehovořili o ČEZu. Je to velmi dobrá česká firma, která je již v Polsku známa, a ještě bude lépe známá, lépe ji poznáme. Pokud se jedná o tu druhou otázku, je to velmi jednoduchá otázka. Protože moje vláda má možnost nabídnout ostatním parlamentním uskupením velmi mnoho, máme výborný ekonomický program a program zlepšení situace ve státě, program, který má velkou veřejnou podporu. Realizace toho programu již umožnila zvýšení růstu ekonomiky, došlo ke snížení inflace pod 1 %, došlo k boomu na varšavské burze. A nedivme se, že všichni chtějí podpořit tento program, a všichni chtějí vstoupit do takové vlády.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Děkuji, a úplně poslední dotaz.

Redaktorka, polská televize:

Pane premiére, čeho se týkaly podrobná jednání, týkající se bilaterálních vztahů a bilaterální spolupráce?

Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády Polské republiky:

Hovořili jsme o spolupráci v oblasti energetiky, velmi široce chápané, a této otázce jsme věnovali mnoho času. Hovořili jsme taktéž o zahájení společných aktivit na

úrovni EU, které nás společně zajímají. Týkalo se to sazby DPH, uvolnění pracovního trhu. A hovořili jsme též o otázce Evropského technologického institutu, jehož části by mohly být umístěny v našich státech. Takovýchto podrobných otázek je mnoho, v některých oblastech již pracují společné skupiny, pro některé oblasti budou vytvořeny takovéto společné skupiny. Jsme rádi, že tato dvoustranná spolupráce se rozvíjí, a chceme udržet tento rozvoj. Bude to mít dobrý vliv, jak na českou, tak i polskou ekonomiku.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR:

Děkuji vám za vaši pozornost, děkuji oběma pánům premiérům, a příště nashledanou.

**JOINT PRESS STATEMENT,
VISIT OF PRIME MINISTER OF THE CZECH REPUBLIC TO INDIA
(19.1.2006)**

The Prime Minister of the Czech Republic, H.E. Mr Jiri Paroubek, paid a working visit to India from January 17 to 19, 2006.

2. H.E. Mr Paroubek held wide-ranging discussions with President A.P.J. Abdul Kalam, Prime Minister Dr. Manmohan Singh, Defence Minister Pranab Mukherji, Commerce & Industry Minister Kamal Nath and Minister of State for Heavy Industries & Public Enterprises, Santosh Mohan Dev. He also had a meeting with Smt. Sonia Gandhi, Chairperson of UPA. In Kolkata, he met the Chief Minister of West Bengal, and in Hyderabad he held discussions with the Chief Minister of Andhra Pradesh. The Prime Minister delivered a lecture at the Indian Council of World Affairs on "Global Implications of European Union enlargement – a Czech perspective".

3. The Prime Minister of the Czech Republic was accompanied by a high-level business delegation. In New Delhi, he addressed a luncheon meeting of representatives of apex Indian chambers of commerce and industry – Confederation of Indian Industry (CII), Federation of Indian Chambers of Commerce & Industry (FICCI) and Associated Chambers of Commerce (Assocham). In Kolkata, he was the Guest of Honour at the CII Partnership Summit, at which he addressed a Special Session on January 19.

4. In his meetings with the President, Prime Minister and other Indian government representatives, H.E. Mr Paroubek exchanged views on the excellent state of current bilateral relations. They agreed that the long tradition of political interaction, commercial and cultural exchanges, as well as defence cooperation, between the two countries provide a valuable base to strengthen the framework of cooperation in a manner responsive to current global realities.

5. The Czech Republic's membership of the EU and the framework of India-EU relations provide another area of meaningful interaction between our two countries.

6. The two sides exchanged views on developments in their respective regions, and on the ongoing international efforts – in which both countries are deeply involved – against terrorism, for strengthening institutions and traditions of democracy in the world, for a rule-based system of international trade, and for a more determined global effort to meet the daunting environmental challenges of our time. The discussions revealed mutual understanding and a similarity or identity of outlook on all major international developments.

7. India and the Czech Republic share perspectives on the urgent need for strengthening the United Nations to more effectively address today's challenges, and for comprehensive UN reform, including development, security and human rights. They shared the view that the Security Council must be reformed to reflect contemporary global realities. To this end, it needs to be expanded in both permanent and non-permanent categories, on the basis of equitable representation, with the inclusion of both developed and developing countries. In this context, H.E. Prime Minister Paroubek conveyed the Czech Republic's view that, as the world's

largest democracy with an active global role, India has all the credentials for permanent membership in an expanded Security Council. The Czech Republic also reaffirmed its support for the G-4 Framework Resolution on the reform of the UN Security Council, which has been re-tabled in the current Session of the UN General Assembly. India expressed its appreciation for the Czech Republic's support for its candidature and for the re-tabled G-4 Framework Resolution. India conveyed that it would give the most favourable consideration to the Czech Republic's candidature for membership of the Security Council in 2008-09.

8. Both sides welcomed the strong condemnation of terrorism in all its forms and manifestations, as contained in the Outcome Document of the World Summit held in September, 2005. They were of the view that all member states of the UN should make concerted efforts to conclude a Comprehensive Convention on International Terrorism (CCIT) during the current Session of the UN General Assembly, as underlined in the Outcome Document of the World Summit.

9. The two sides expressed satisfaction over the progressive expansion and diversification of the India-Czech Republic bilateral economic relationship. They agreed that even though bilateral trade has shown dynamic growth over recent years, it has not done full justice to the existing potential. The two countries agreed to strive to achieve a bilateral trade turnover of USD 1 billion by 2010.

10. The two sides welcomed the resolution of the long-pending issue of the liquidation of the rupee balances from the pre-1990 Rupee trading arrangements and from outstanding Czechoslovak credits. The Government of India will take expeditious measures to complete the required budgetary procedures to transfer Rs 872.10 million to the Ceskoslovenska Obchodni Banka (CSOB) in full settlement of the outstanding balance.

11. The two sides considered ways to expand and deepen mutually beneficial cooperation in areas of common interest and agreed that joint venture and investment possibilities also existed in the sectors of machine tools, biotechnology, Information Technology, automotive components, and transport. Prime Minister Paroubek conveyed the interest of the Czech companies in energy projects in India, particularly drawing attention to the environment-friendly power technologies which Czech companies have developed in recent years. The understanding between the Czech government and the government of the state of Andhra Pradesh on the Nizampatnam integrated development project is an illustration of the existing opportunities. Discussions between H.E. Prime Minister Paroubek and the Chief Minister of Andhra Pradesh on the development of the Nizampatnam Port City Complex were of great importance.

12. In the context of efforts of both countries for greater energy security and to develop stable, sustainable and efficient energy sources, both sides agreed on the need to promote greater international cooperation in promoting strengthening nuclear energy as a safe, environment-friendly and sustainable source of energy, in accordance with the International Atomic Energy Agency (IAEA) Statute and other relevant agreements. While following with interest recent developments in the Indian civil nuclear initiatives with other countries, the Czech Republic stands ready to explore the possibilities of opening new trade avenues in the peaceful uses of nuclear energy, consistent with its international obligations. The Czech Republic and

India agree to pursue further opportunities for the development of the purely peaceful uses of nuclear energy on the basis of the 1966 bilateral agreement in this regard.

13. The two countries expressed satisfaction at the current status of bilateral defence cooperation. They agreed that potential exists for further development of this cooperation, not only in equipment sales, but also in co-production, technology transfers, military to military exchanges and training.

14. They agreed that cooperation between the Czech Tatra company and the Indian BEML has been to mutual benefit, resulting in progressive indigenisation of the Tatra trucks assembled in India. They noted with satisfaction that the Tatra trucks remain an important component of the vehicle fleet of the Indian armed forces. A number of new contracts for supply of Tatra vehicles to the Indian Armed Forces are in advanced stages of negotiations and are expected to be concluded at an early date.

15. Recognising the tremendous scope for enhancing two-way tourism, it was agreed that both countries would focus on bilateral tourism-promotion initiatives, including the feasibility of direct air links between the two countries.

16. In the context of further development of mutual trade and economic relations, the two sides discussed possibilities of simplification of visa procedures for business representatives and tourists.

17. The potential of closer educational links was noted. To provide an institutional framework for facilitating exchanges of students and research scholars between educational institutions of the two countries, India and the Czech Republic will hold discussions on a bilateral programme of exchanges in education.

18. The two sides also agreed to hold bilateral discussions for a framework agreement on cultural exchanges.

19. The two sides agreed that there is tremendous potential for a greater synergy between the scientific communities of the two countries, which can be exploited through closer cooperation between universities and exchanges of information and scholars between the research institutions. The two countries will explore the possibility of bilateral arrangements on cooperation in science and technology.

20. To follow up on these and other areas of promise for India – Czech cooperation, the two sides emphasized the importance of optimal utilization of existing inter-governmental and other bilateral mechanisms. For this, the following decisions were taken:

- To sustain the process of regular political consultations on major international issues and to better coordinate respective national positions in international organizations, the two countries will hold annual Foreign Office Consultations (FOC) at the level of Secretary to Government (India) / Deputy Minister (Czech Republic). The next session of the FOC will be held in New Delhi in the first half of 2006.

- The next meeting of the Joint Economic Committee, co-chaired by the Czech Deputy Minister of Trade & Industry and the Indian Commerce Secretary will be held in Prague in mid - 2006. During this meeting, the two sides shall discuss new bilateral legal framework for economic cooperation.

- The Joint Business Council will be encouraged to draw up a programme of closer interaction between the business communities of the two countries.

- A Joint Defence Committee will be established to promote progress in various areas of bilateral defence cooperation. The Committee will be co-chaired by Director General (Acquisitions), Ministry of Defence from the Indian side and Deputy Minister, Ministry of Defence from the Czech side.

21. Regular exchanges of high-level visits will also help to sustain the momentum of bilateral relations.

New Delhi
January 19, 2006

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR K OBNOVENÍ ÍRÁNSKÉHO JADERNÉHO VÝZKUMU
(11.1.2006)**

MZV ČR je hluboce znepokojeno obnovením výzkumných a vývojových aktivit Íránu v oblasti nukleárního programu. Skutečnost, že Írán tak učinil jednostranně v rozporu s Pařížskou dohodou, kterou uzavřel s EU a s rezolucemi Rady guvernérů MAAE, vážně zpochybňuje deklarovaný mírový charakter jeho jaderného programu. Tento krok Íránu zároveň přispívá k destabilizaci blízkovýchodního regionu v současném citlivém období.

MZV ČR proto vyzývá Írán, aby neprodleně pozastavil své jaderné aktivity v souladu se svými závazky a umožnil tak nalezení diplomatického řešení tohoto problému v rámci MAAE.

**ROZHOVOR MINISTRA ZAHRANIČÍ ČESKÉ REPUBLIKY CYRILA SVOBODY
PRO DENÍK PRÁVO
(21.1.2006)**

Že chceme jít do příští vlády s ODS?

To není hotová věc, říká Cyril Svoboda

Pane ministře, setkáváme se jen pár hodin poté, co ze Štrasburku přišla zpráva, že Evropský parlament drtivou většinou hlasů zamítl návrh rozpočtu Evropské unie na léta 2007-13. Ten rozpočet, který předtím tak obtížně schválili šéfové států a vlád. Co tomu říkáte?

Samozřejmě tím nejsem nadšen, ale ani překvapen. I Evropská rada o tom rozpočtu jednala dvakrát. A je docela přirozené, když Evropský parlament říká: Vážená Evropská rado, vážená Evropská komise, teď jsem na řadě já.

Mě překvapuje, že vás to nepřekvapuje. Pokud si vzpomínám, předpokládal jste, že EP tu prosincovou dohodu z Bruselu schválí.

A teď říkám, že mě mrzí, že ji neschválil. Ale nedivím se, že ti europoslanci nechtějí, aby si někdo myslel, že nemají co mluvit do toho, na čem se domluví šéfové států a vlád. Že to mohou jen poslušně odkývnout.

Není to trochu dětinské - zamítnout něco jen proto, abych ukázal, jak jsem mocný?

Já bych řekl, že to je vcelku normální politické chování, takhle si počínají všechny instituce na světě. Ten parlament chtěl prostě předvést, že má skutečnou moc, nejen moc na papíře, chtěl zdůraznit nezastupitelnost své role. Zkusme se na to dívat z pozitivní strany: jako na důkaz, že Evropská unie funguje demokraticky. Zdůvodnění toho zamítnutí je samozřejmě věcné: většina europoslanců, kteří hlasovali proti rozpočtu, vyjádřila názor, že vlády při jeho schvalování myslely příliš každá na svou zemi a málo na celoevropské priority - na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, na podporu vědy a výzkumu...

A tudíž požadují jeho navýšení o téměř sto miliard euro. Je to reálné?

Já o tom silně pochybuji. V jednotlivých kapitolách jistě může dojít k nějakým úpravám a přesunům, ale nemyslím si, že by bylo možné zásadně změnit ten celkový dohodnutý rámec.

Co se teď tedy bude dít dál? Je to zase na Evropské radě, aby navrhla nový rozpočet?

Nechci dělat věštce, ale jako nejpravděpodobnější scénář se mi jeví, že nyní nejdříve budou spolu jednat předsedové Evropského parlamentu, Evropské komise a Evropské rady. Tedy pánové Borrell, Barroso a Schüssel, protože EU nyní předsedá Rakousko. Ti tři budou hledat způsob, jak ten rozpočet upravit. Pak se bude komunikovat s jednotlivými členskými státy. Podle mého odhadu se to dá stihnout do březnového zasedání Evropské rady, kde ten upravený návrh schválí šéfové vlád.

O prosincové dohodě na nejvyšší úrovni se mluvilo téměř jako o zázraku dobré vůle, zejména ze strany Velké Británie a Německa. Umí EU vyrábět jeden zázrak za druhým?

Svět je plný zázraků. Ano, to bruselské jednání bylo velmi náročné, přesto je třeba mít na paměti, že to byla pouze jedna z fází vyjednávacího procesu mezi Evropskou radou, Evropskou komisí a Evropským parlamentem. A já jsem hluboce přesvědčen, že na konci tohoto procesu bude shoda - že když za mnou přijdete v červnu, tak se už budeme bavit o schváleném rozpočtu.

V červnu?

Ano - pro nás jako pro novou členskou zemi je důležité, aby dohody bylo dosaženo do poloviny tohoto roku, abychom už příští rok mohli čerpat prostředky z evropských fondů a realizovat naše projekty.

V prosinci jste říkali, že pro nás bude špatné, když ten rozpočet nebude schválen tady a teď...

Ano, ale to se týkalo jeho schválení v Evropské radě - a říkali jsme to právě proto, že jsme věděli, že je nutné zachovat si dostatečný prostor pro jednání s Evropským parlamentem. To se nyní potvrdilo. Uvědomme si, že se jedná o rozpočet, který bude platit od roku 2007; do té doby čerpáme prostředky ze zdrojů starého rozpočtu Unie. V přípravách na čerpání z příštího rozpočtu nám nic nebrání a já pevně doufám, že se všichni činí. Resorty, regiony, obce, podniky... Ti všichni vědí, co ve svém zájmu mají dělat.

Jenže naše projekty pak ještě musí schválit unijní orgány. Stihnou to?

Evropská komise i další unijní instituce počítají s tím, že ten proces musí probíhat souběžně se schvalováním rozpočtu.

Co když ten rozpočet bude schválen třeba až v prosinci?

To by byla vážná komplikace, protože Evropský parlament musí schválit také jednotlivé fondy. Pro nové členské země, včetně České republiky, by to bylo špatné - a tím pádem by to bylo špatné i pro celou Evropskou unii. Já jsem ale přesvědčen, že k tomu nedojde.

Jak vidíte perspektivu procesu evropské integrace? Prezident Klaus říká, že nyní, když byla euroústava uložena k ledu, se o tom konečně může diskutovat svobodně, bez veškerých tabu...

O Evropské ústavní smlouvě se diskutovalo a stále diskutuje na všech možných fórech a já jsem si nevšiml, že by bylo komukoliv bráněno ve vyslovení jakéhokoli názoru. Takže z tohoto hlediska žádnou zásadní změnu nepozoruji. Jestli ta smlouva bude či nebude odložena k ledu, o tom by se také mělo rozhodnout v tomto pololetí, tedy ještě za rakouského předsednictví. Jistě jste zaznamenal, že například Spolková republika Německo trvá na tom, aby pokračoval proces ratifikace

existujícího návrhu. Některé země váhají, některé mají dojem, že by se mělo jednat o novém textu. Většinový názor ale je, že ta navržená smlouva je dobrá a že její přijetí by Evropské unii prospělo. Já si to myslím také. Jiná otázka je, jakou by ta ratifikace měla mít formu. K tomu jsem už řekl, že jsem velice skeptický vůči ratifikaci formou referenda, především proto, že v referendech občané promítají do svého rozhodování všechno možné, počínaje svým vztahem k vládě vlastní země a konče postojem k rozšiřování EU obecně a k přijetí Turecka zvláště... Takže vlastně nehlasují o tom, o čem to hlasování skutečně je.

Není to jen zástupný důvod? Přiznejte se, že k institutu referenda přistupujete účelově, jak je v tomto kraji zvykem -že jste pro něj jen tehdy, když si myslíte, že dopadne tak, jak chcete.

Ne, k tomu se nepřiznám, protože to tak není. A v tomhle konkrétním případě vám uvedu ještě další důvod, proč si myslím, že by o tom měl rozhodovat parlament. Podle mne tu jde o ten typ rozhodnutí, za které je třeba nést jasnou politickou odpovědnost. Aby se přesně vědělo, kdo byl pro a kdo proti.

To by se přece vědělo i u referenda, co by ta či ona strana doporučila voličům.

Já si dokážu představit, že ta doporučení některých stran by byla velice šalamounská, že by říkaly ano, ale, nebo ne, ale... Kdežto když hlasujete v Poslanecké sněmovně nebo v Senátu, tak tu ruku nemůžete zvednout napůl.

Když jsme se touhle otázkou vrátili z velkého světa domů, tak tady už zůstaňme. Pane místopředsedo KDU-ČSL, na listopadovém stranickém sjezdu vzbudilo vaše vystoupení jistý rozruch, od té doby ale jako lidovecký politik už zase mlčíte. Neměl tedy pravdu Miroslav Kalousek, když ten váš projev odbyl s tím, že byl "na jedno použití"?

Ten projev byl důležitý, ale doufám, že si nemyslíte, že mě delegáti sjezdu zvolili dvoutřetinovou většinou místopředsedou strany na základě jediného vystoupení. To byste je hluboce podceňoval. Nebo byste podceňoval mě - pokud byste předpokládal, že na jednom projevu stavím svou politickou budoucnost.

Já nikoho nepodceňuju, cituju vašeho předsedu.

Také vás ujišťuji, že nejsou dva Cyrilové Svobodové - jeden ministr a druhý lidovec. To, co dělám tady, v Černínu, dělám jako člen KDU-ČSL. A jako členu KDU-ČSL mi nyní jde velice o to, abychom společným úsilím oslovili voliče a byli úspěšní v příštích volbách.

V tom projevu jste se zabýval tím, jak je oslovujete, varoval jste svou stranu před konfliktním politickým stylem. Co jste měl konkrétně na mysli?

To, co se mi nelíbí - politický styl, který spočívá ve vyhledávání konfliktů za účelem zviditelnění. Pro mne je důležité, aby to, o co usilujeme, bylo srozumitelné, aby ty konflikty nepřekrývaly podstatu věci, aby nehrozilo, že budeme vnímáni jako strana, která povýšila konflikt na princip své politiky.

A vám se zdálo, že se to děje?

Ano, zdálo.

Zase se ptám: z čeho konkrétně ten váš pocit pramení?

Já vám už k tomu nic víc neřeknu, protože to jsou věci, které se týkají našeho vnitrostranického života.

*** Přinejmenším v jednom rozhovoru jste už řekl, že se vám nelíbilo, když se vaše strana domáhala demise premiéra Grosse, tak proč to teď z vás musím tak páčit?**

Ano, pokud jde o tuto záležitost, podle mého názoru bychom udělali lépe, kdybychom se omezili na její popis, respektive na její vlastní hodnocení. Myslím, že jsme příliš tlačili na řešení problému, který byl problémem jiné politické strany, a je otázka, jestli nám to v očích voličů prospělo.

Miroslav Kalousek už několikrát poukázal na to, že dodatečně kritizujete kroky, pro které jste sám hlasoval.

Tento názor našeho předsedy беру na vědomí, nicméně v průběhu aféry, o níž je řeč, neproběhla ve vedení naší strany pouze jedna debata a jedno hlasování. Ano, pro to, abychom vyzvali Stanislava Grosse k odstoupení, jsem hlasoval i já, ale pak se tam přece odehrály další kroky. Podle mne nemá smysl se k tomu vracet, pochybuji, že vaše čtenáře tak ukrutně zajímá, jak kdo z nás tehdy či ondy hlasoval, důležitý je postoj politické strany jako celku. Ke svým postojům řeknu pouze to, že nemám pocit, že nejsou konzistentní.

Na sjezdu jste dal najevo, že vás znepokojují nízké preference KDU-ČSL. Jak podle vás dopadnete ve volbách?

Samozřejmě všichni uděláme všechno pro to, abychom dopadli dobře. Mohu tu citovat závazek našeho předsedy, že dosáhneme dvojciferného výsledku - a za sebe k tomu dodávám, že je také důležité být účastníky příští vládní koalice.

*** Řekněme, že jimi budete a že si dokonce budete moci vybrat, s kým v ní budete. Z vystupování pana Kalouska všichni soudí, že tentokrát si určitě vyberete ODS. Je to opravdu hotová věc?**

Ne, není. Hotová věc je jenom to, že pokud si budeme moci vybírat, určitě budeme vybírat mezi demokratickými stranami. To znamená, že můžeme jít do koalice jak s ODS, tak znovu s ČSSD. Pro středové strany je charakteristické, že mají koaliční potenciál směrem doprava i doleva a já myslím, že vzdávat se toho potenciálu by byla chyba.

*** V roce 2002 jste to jako předseda KDU-ČSL udělal - už před volbami jste se jednoznačně vyjádřil pro povolební spojení se sociální demokracií. Proč se teď chováte jinak?**

Protože teď je jiná situace, jiné rozložení politických sil, jiná atmosféra, na stole leží jiná témata. Tehdy byla velmi důležitá nabídka jistého politického stylu a mně velice vyhovovalo to, co v tomto ohledu reprezentoval tehdejší předseda ČSSD Vladimír Špidla.

Styl, který reprezentuje Jiří Paroubek, vám tak nevyhovuje?

Opakuji, že v situaci, v níž se nacházíme nyní, považuji za potřebné, abychom si udrželi manévrovací prostor na obě strany. Ostatně ani v tom roce 2002 jsem neprohlašoval, že koalici s ODS absolutně vylučuji, takhle natvrdo jsem to nikdy neřekl.

Já se tomu vašemu nynějšímu postoji podivuji taky proto, že si přece musíte být vědom, že v koalici s ODS nemáte vy osobně žádnou budoucnost.

Proč si to myslíte?

Protože jste se dlouhodobě vyprofiloval jako stoupenec spojení lidovců se sociálními demokraty. Myslíte, že byste v koaliční vládě ODS s vaší stranou byl pro ODS akceptovatelný jako ministr zahraničí?

Já jsem přesvědčen, že ano. A přesvědčuje mě o tom celá moje zkušenost z české zahraniční politiky, protože tato politika je vyvážená. To znamená, že v sobě má jak akcenty, které oceňuje sociální demokracie, tak ty, které oceňuje ODS.

Každý ví, že kandidátem ODS na tuhle funkci je Jan Zahradil; navíc se proslýchá, že ani favoritem pana Kalouska - v případě, že by ji získala KDU-ČSL - nejste vy, ale europoslanec Březina.

Za prvé, nepřeceňujme, co se proslýchá - proslýchá se přece i to, že ministrem zahraničí za ODS by se mohl stát Alexandr Vondra. Za druhé, to, že ODS má svého kandidáta, je samozřejmé; každá strana, která doufá, že se dostane do vlády, má kandidáty na všechny ministerské posty. O tom, který z nich se skutečně stane ministrem, se ale rozhoduje až při koaličních jednáních.

A vy byste byl ochoten dělat zahraniční politiku v intencích ODS?

Rozumná zahraniční politika se nikdy nedělá v intencích jedné politické strany. A už vůbec ne v intencích jiné strany, než je ta, která nominovala jejího představitele. Já jako ministr naplňuji politiku KDU-ČSL a koaliční dohodu; pokud by někdo tvrdil opak, musel bych se proti tomu rezolutně ohradit.

Myslíte, že vláda, v níž by dominovala ODS, by měla stejnou zahraniční politiku jako ta současná? Když vezmete v úvahu známé názory ODS na evropskou integraci?

Česká zahraniční politika vykazuje trvalou kontinuitu od okamžiku, kdy na této židli seděl Jiří Dienstbier, do této chvíle, kdy ji řídím já. Troufnu si tvrdit, že neexistuje jiný resort s tak jednoznačnou kontinuitou politické linie. Jinak tomu ani nesmí být;

kdyby v našich zahraničněpolitických postojích mělo po každých volbách docházet k nějakým výkyvům, samozřejmě by to naši pozici v Evropě i ve světě velice oslabilo.

Tak úplně konkrétně. Řekl jste, že jste pro to, aby u nás o přijetí či nepřijetí evropské ústavy hlasoval parlament. Jestli v době toho hlasování bude předsedou vlády Mirek Topolánek, tak ta vláda zřejmě parlamentu navrhne, aby ji odmítl. Jste tak flexibilní, abyste tam ten návrh přednesl vy?

Postoj příští vlády k evropské ústavní smlouvě bude jistě součástí koaliční dohody, ať už tu koalici vytvoří kdokoli. V této chvíli mi připadá naprosto nesmyslné a dokonce i poněkud nekorektní mluvit o textu, který neexistuje. Až ta koaliční smlouva bude na stole, tak se k ní samozřejmě vyjádřím. Podotýkám, že v době, kdy se bude sepisovat, zřejmě už bude známé stanovisko Evropské unie nejen k existujícímu návrhu evropské ústavní smlouvy, ale i k řadě dalších otázek, souvisejících s procesem evropské integrace. Takže na to, zda jsem či nejsem v těchto věcech "flexibilní", se mě zeptejte ve chvíli, kdy to bude aktuální. Teď vám k tomu řeknu pouze to, že jsem velmi konzervativní člověk.

Jste také člověk, který je volebním lídrem své strany v hlavním městě. S čím do těch voleb půjdete?

Praha má specifické postavení - já jsem přesvědčen, že by měla být motorem, který potáhne Českou republiku do silné pozice v Evropské unii. I toto byl jeden z důvodů, proč jsme speciálně pro ni vyjednali 200 miliónů eur z evropských fondů. Takže tento evropský rozměr samozřejmě chceme zdůraznit i v naší volební kampani. Určitě přijdeme i s dalšími tématy, ale nechtějte po mně, abych vám dopředu prozrazoval, co všechno chystáme. Nechte se překvapit.

Jaký výsledek si v Praze slibujete?

Ani to teď nechci říkat, protože i to je součástí naší předvolební strategie.

Jaký výsledek budete považovat za úspěch?

Určitě budu považovat za neúspěch, pokud nedosáhneme lepšího výsledku než v roce 1998, kdy jsme naposledy šli do voleb samostatně. Tehdy jsme v Praze získali jeden mandát, takže dva mandáty považuji za závazek.

Myslíte, že byste byl pro ODS akceptovatelný jako ministr zahraničí?

Já jsem přesvědčen, že ano.

Právo

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR K PALESTINSKÝM VOLBÁM
(26.1.2006)**

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky oceňuje, že volby do Palestinské legislativní rady dne 25.1. 2006 proběhly za velké účasti voličů, v klidu a v souladu s demokratickými standardy.

Česká republika respektuje projev svobodné vůle palestinského lidu a očekává, že nová vláda dostojí všem přijatým závazkům, distancuje se od všech forem násilí a teroru, uzná právo Izraele na existenci a projeví vůli pokračovat v mírovém procesu v souladu s Road Map.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	8
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	18
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	20
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	32

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka